

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Βρυξέλλες, 5 Οκτωβρίου 2012

Οι μισθοί των εκπαιδευτικών μειώνονται ή παραμένουν στάσιμοι σε όλο και περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες

Οι μισθοί των εκπαιδευτικών μειώθηκαν ή παρέμειναν στάσιμοι σε δεκαέξι ευρωπαϊκές χώρες λόγω της οικονομικής ύφεσης. Σύμφωνα με την έκθεση που δημοσίευσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με την ευκαιρία της [Παγκόσμιας Ημέρας των Εκπαιδευτικών](#) οι δημοσιονομικές περικοπές και τα μέτρα λιτότητας έπληξαν περισσότερο τους εκπαιδευτικούς στην Ιρλανδία, την Ελλάδα, την Ισπανία, την Πορτογαλία και τη Σλοβενία. Οι μισθοί των εκπαιδευτικών στη Βουλγαρία, την Κύπρο, την Εσθονία, τη Γαλλία, την Ουγγαρία, την Ιταλία, τη Λετονία, τη Λιθουανία, το Ηνωμένο Βασίλειο, την Κροατία και το Λιχτενστάιν παρουσίασαν ελαφρά μείωση ή παρέμειναν στο ίδιο επίπεδο. Ωστόσο, σύμφωνα με την έκθεση σχετικά με τους μισθούς και τα επιδόματα των εκπαιδευτικών και των διευθυντών σχολείων στην Ευρώπη για το 2011/12 σε τέσσερις χώρες, την Τσεχική Δημοκρατία, την Πολωνία, τη Σλοβακία και την Ισλανδία, οι μισθοί των εκπαιδευτικών αυξήθηκαν από τα μέσα του 2010, ενώ στη Ρουμανία επανήλθαν σχεδόν στα προς της κρίσης επίπεδα.

«Οι εκπαιδευτικοί κατέχουν θεμελιώδη ρόλο στη ζωή των παιδιών μας και, όπως είναι ευρέως γνωστό, η επιρροή τους μπορεί να είναι καθοριστική για το μέλλον τους,» δήλωσε η κ. Ανδρούλλα Βασιλείου, Επίτροπος της Ευρωπαϊκής Ένωσης αρμόδια για θέματα εκπαίδευσης, πολιτισμού, πολυγλωσσίας και νεολαίας. *«Οι αποδοχές και οι συνθήκες εργασίας των εκπαιδευτικών πρέπει να αποτελούν κύρια προτεραιότητά μας, εάν θέλουμε να προσελκύσουμε και να διατηρήσουμε τους καλύτερους επαγγελματίες στην εκπαίδευση. Δεν επαρκούν όμως μόνον οι αμοιβές για να προσελκύσουμε τους καλύτερους εκπαιδευτικούς: είναι απαραίτητο και οι αίθουσες διδασκαλίας να είναι άρτια εξοπλισμένες και η φωνή των εκπαιδευτικών να εισακούγεται δεόντως για τον εκσυγχρονισμό των προγραμμάτων σπουδών και τις εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις.»*

Η έκθεση δείχνει ότι, από τα μέσα του 2010, η οικονομική κρίση είχε αρνητικές συνέπειες στις αποδοχές των εκπαιδευτικών, καθώς όλο και περισσότερες χώρες μείωσαν τόσο τους μισθούς όσο και τα επιδόματα που λαμβάνουν, όπως είναι το επίδομα αδείας και άλλες παροχές. Στην Ελλάδα οι μισθοί των εκπαιδευτικών μειώθηκαν κατά 30% και καταργήθηκαν τα επιδόματα Χριστουγέννων και Πάσχα. Στην Ιρλανδία οι μισθοί των νεοπροσληφθέντων εκπαιδευτικών μειώθηκαν κατά 13% το 2011 και των διοριζόμενων μετά τις 31 Ιανουαρίου του τρέχοντος έτους κατά επιπλέον 20% λόγω της κατάργησης των επιδομάτων για τυπικά επαγγελματικά προσόντα. Στην Ισπανία οι μισθοί των εκπαιδευτικών και των λοιπών δημόσιων υπαλλήλων μειώθηκαν κατά περίπου 5% το 2010 και από τότε δεν έχουν αναπροσαρμοστεί στον πληθωρισμό· παρόμοια μέτρα έχουν εφαρμοστεί στην Πορτογαλία.

Στην Ευρώπη ο μέγιστος μισθός για τους ανώτερους εκπαιδευτικούς είναι σε γενικές γραμμές διπλάσιος από τον ελάχιστο μισθό για τους νεοπροσληφθέντες. Δεδομένου όμως ότι, για να αναρριχηθεί κάποιος στη κορυφή της μισθολογικής κλίμακας, απαιτούνται κατά μέσο όρο 15-25 έτη, οι ομοσπονδίες των εκπαιδευτικών φοβούνται ότι μπορεί να ατονίσει το ενδιαφέρον των νέων για το επάγγελμα του εκπαιδευτικού.

Σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες, παρά το ότι οι αρχικοί μισθοί των εκπαιδευτικών δεν είναι γενικά ενθαρρυντικοί, όταν συνυπολογιστούν τα επιδόματα για πρόσθετες ευθύνες ή για υπερωριακή απασχόληση, το επίπεδο τους προσεγγίζει στις περισσότερες περιπτώσεις τον μέγιστο νόμιμο μισθό τους. Για παράδειγμα, στη Λετονία, ο τελικός μισθός είναι σχεδόν διπλάσιος από τον μέγιστο βασικό μισθό. Στη Δανία, τη Λιθουανία, την Πολωνία, τη Σλοβακία, τη Φινλανδία, την Αγγλία και την Ουαλία, οι τελικές αποδοχές είναι επίσης υψηλότερες από τον ανώτατο βασικό μισθό, όταν προστεθούν τα διάφορα επιδόματα. Η διαπίστωση αυτή εξηγείται μέχρι ενός βαθμού από το γεγονός ότι ένα σχετικά υψηλό μερίδιο των εκπαιδευτικών ανήκουν σε ομάδες μεγαλύτερης ηλικίας. Πολλές χώρες αντιμετωπίζουν ελλείψεις σε εκπαιδευτικούς και ανησυχούν για τη γήρανση του εργατικού δυναμικού («Βασικά στοιχεία για την εκπαίδευση στην Ευρώπη το 2012», [IP/12/121](#)).

Η έκθεση σχετικά με τους μισθούς και τα επιδόματα των εκπαιδευτικών και των διευθυντών σχολείων στην Ευρώπη για το 2011/12 αποκαλύπτει επίσης ότι, ενώ όλες οι χώρες διατείνονται πως η βελτίωση των επιδόσεων των μαθητών και σπουδαστών αποτελεί κορυφαία τους προτεραιότητα, μόνο στις μισές από τις χώρες που εξετάζονται στην έκθεση οι εκπαιδευτικοί λαμβάνουν επιδόματα με γνώμονα την καλή απόδοσή τους στη διδασκαλία ή τα αποτελέσματα των σπουδαστών (Βουλγαρία, Τσεχική Δημοκρατία, Δανία, Εσθονία, Ελλάδα, Λετονία, Ουγγαρία, Αυστρία, Πολωνία, Ρουμανία, Σλοβενία, Φινλανδία, Σουηδία και Ηνωμένο Βασίλειο - Αγγλία και Ουαλία, Βόρεια Ιρλανδία και Τουρκία).

Ιστορικό του φακέλου

Μισθοί και επιδόματα των εκπαιδευτικών και των διευθυντών σχολείων στην Ευρώπη για το 2011/12

Η εν λόγω ετήσια έκθεση περιέχει τη συγκριτική επισκόπηση των μισθών σε 32 ευρωπαϊκές χώρες (κράτη μέλη της ΕΕ, της Νορβηγίας, της Ισλανδίας, του Λιχτενστάιν, της Κροατίας και της Τουρκίας). Καλύπτει τους εκπαιδευτικούς και τους διευθυντές σχολείων που έχουν ολοκληρώσει την κατάρτισή τους ως εκπαιδευτικοί και απασχολούνται πλήρως στην προσχολική, την πρωτοβάθμια και τη δευτεροβάθμια (κατώτερη και ανώτερη) βαθμίδα της εκπαίδευσης.

Η έκθεση περιλαμβάνει στοιχεία σχετικά με:

- τα όργανα λήψης αποφάσεων που καθορίζουν τους μισθούς των εκπαιδευτικών·
- τους μισθούς στον ιδιωτικό τομέα·
- τον ελάχιστο και τον μέγιστο νόμιμο μισθό σε σχέση με το κατά κεφαλή ΑΕΠ και τους πραγματικούς μισθούς (βασικοί μισθοί συν τα επιδόματα)·
- την αύξηση των μισθών σε σχέση με την εργασιακή εμπειρία·
- την πρόσφατη αύξηση/μείωση της αγοραστικής δύναμης των εκπαιδευτικών και τις επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης·
- τις διάφορες κατηγορίες επιδομάτων και τα όργανα λήψης αποφάσεων αρμόδια για τη χορήγησή τους.

Ευρυδίκη

Η έκθεση συντάσσεται για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή από το δίκτυο «Ευρυδίκη», το οποίο παρέχει πληροφορίες και αναλύσεις σχετικά με τα ευρωπαϊκά συστήματα και τις πολιτικές για την εκπαίδευση. Το δίκτυο απαρτίζουν οι [38 εθνικές υπηρεσίες](#) με έδρα στις 34 χώρες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα της ΕΕ για τη διά βίου μάθηση (κράτη μέλη της ΕΕ, Κροατία, Σερβία, Ισλανδία, Λιχτενστάιν, Νορβηγία, Ελβετία και Τουρκία). Η Σερβία και η Ελβετία δεν συμμετείχαν στην έκθεση *σχετικά με τους μισθούς και τα επιδόματα των εκπαιδευτικών και των διευθυντών σχολείων στην Ευρώπη για το 2011/12*. Υπεύθυνος για τον συντονισμό και τη διαχείριση του δικτύου Ευρυδίκη είναι ο [εκτελεστικός οργανισμός εκπαίδευσης, οπτικοακουστικών θεμάτων και πολιτισμού](#) της ΕΕ.

Για περισσότερες πληροφορίες

Η πλήρης έκθεση σχετικά με τους μισθούς και τα επιδόματα των εκπαιδευτικών και των διευθυντών σχολείων στην Ευρώπη για το 2011/12, στην αγγλική γλώσσα, είναι διαθέσιμη στη διεύθυνση:

http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/facts_and_figures/salaries.pdf

Ευρωπαϊκή Επιτροπή: [Εκπαίδευση και κατάρτιση](#)

[Ιστοσελίδα της κ. Ανδρούλλας Βασιλείου](#)

Παρακολουθήστε την κ. Ανδρούλλα Βασιλείου στο Twitter [@VassiliouEU](#)

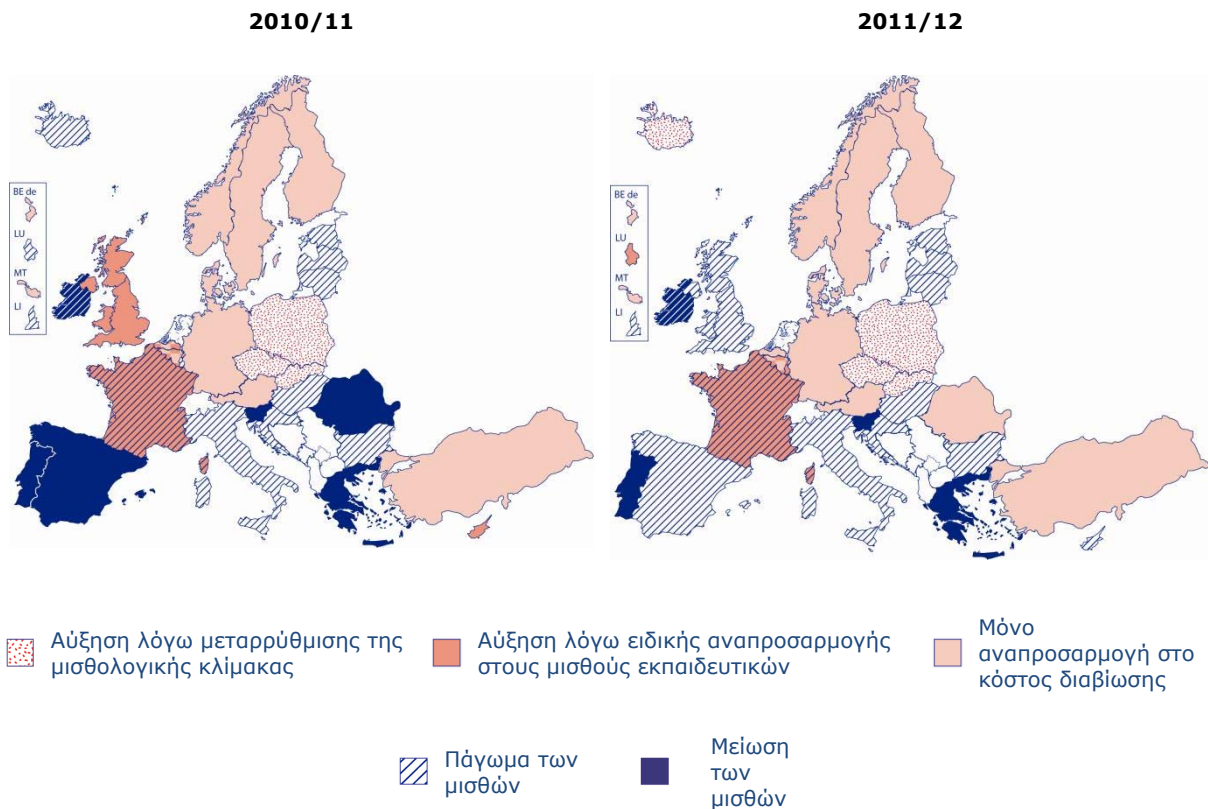
Αρμόδιοι επικοινωνίας :

[Dennis Abbott](#) (+32 2 295 92 58); Twitter: [@DennisAbbott](#)

[Ντίνα Αβραάμ](#) (+32 2 295 96 67)

Παραρτήματα

Διάγραμμα 1: Εξέλιξη των νόμιμων μισθών των εκπαιδευτικών και των διευθυντών σχολείων σε απόλυτες τιμές στον δημόσιο τομέα για τα έτη 2010/11 και 2011/12, σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος

Παρατηρήσεις ανά χώρα

Ιρλανδία: Οι μισθοί των εκπαιδευτικών που εργάζονταν το 2011/12 παρέμειναν στα ίδια επίπεδα με το έτος 2010/11. Οι μισθοί των νεοπροσληφθέντων εκπαιδευτικών που διορίστηκαν από την 1η Ιανουαρίου 2010 και μετά μειώθηκαν κατά 10%. Οι μισθοί των νεοπροσληφθέντων που ανέλαβαν τα καθήκοντά τους μετά την 1η Δεκεμβρίου 2011 μειώθηκαν περαιτέρω κατά 3,2%.

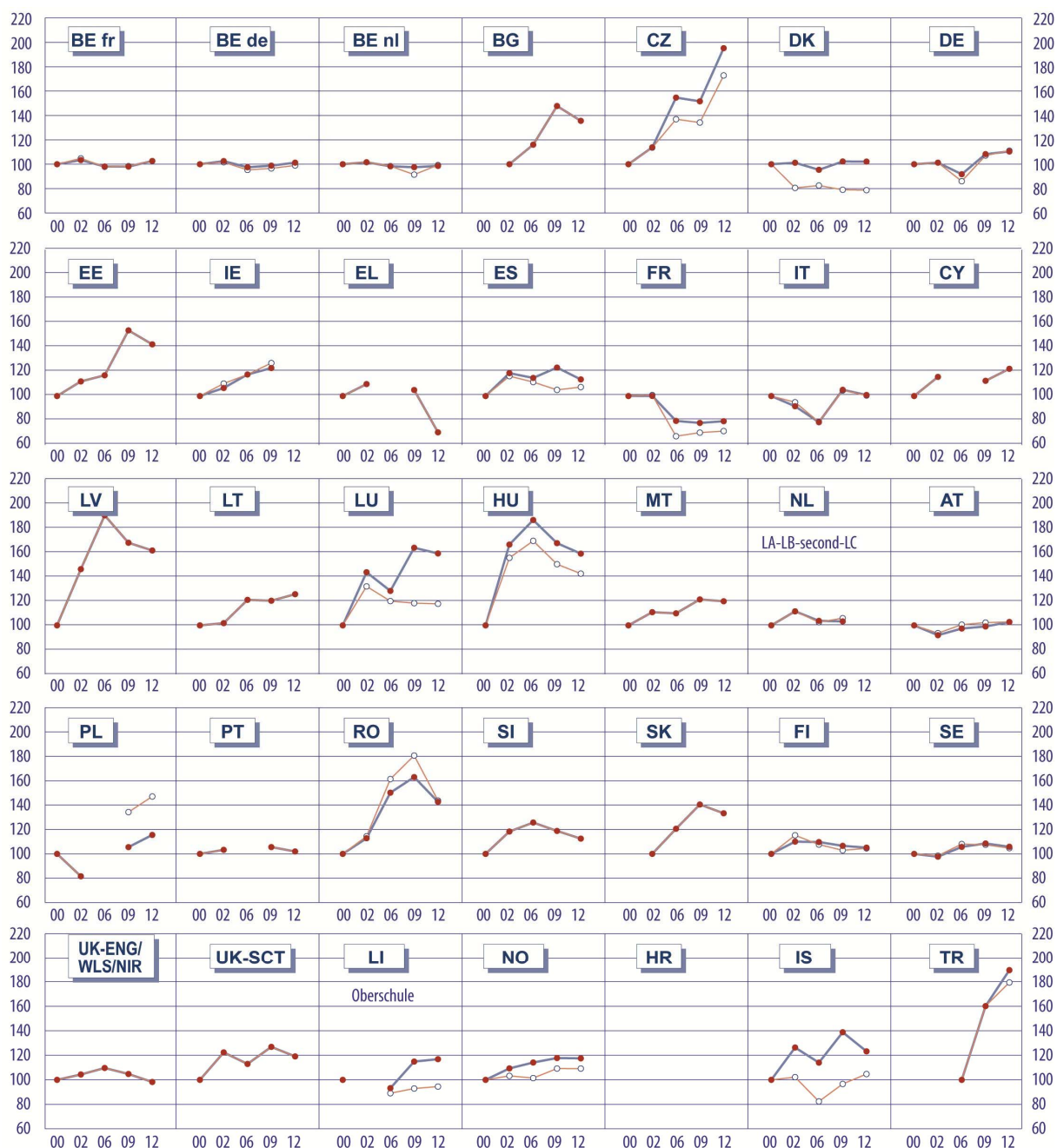
Γαλλία: Η γενική αναπροσαρμογή των μισθών ανήλθε στο 0,5% το 2010, ενώ για τα έτη 2011 και 2012 δεν υπήρξε τιμαριθμική προσαρμογή. Το πάγωμα των μισθών το 2011 και το 2012 οφείλεται στην απουσία τιμαριθμικής αναπροσαρμογής. Το 2011 έγινε μια πρώτη αναπροσαρμογή των αποδοχών για τους νέους εκπαιδευτικούς στο κατώτερο τμήμα της μισθολογικής κλίμακας. Το 2012 έγινε μια δεύτερη αναπροσαρμογή. Και οι δύο συνίσταντο στην αναβάθμιση των εκπαιδευτικών σε υψηλότερο δείκτη.

Κάτω Χώρες: Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία

Διάγραμμα 2: Ελάχιστοι και μέγιστοι νόμιμοι ακαθάριστοι μισθοί σε ετήσια βάση για τους εκπαιδευτικούς που έχουν ολοκληρώσει την κατάρτισή τους και απασχολούνται πλήρως σε δημόσια σχολεία και μέσοι πραγματικοί ετήσιοι ακαθάριστοι μισθοί για την ίδια κατηγορία εκπαιδευτικών, σε μονάδες αγοραστικής δύναμης σε ευρώ (ΜΑΔ) (2011/12)

	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση			Κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση			Ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση		
	Ελάχιστος διά νόμου μισθός	Μέγιστος μισθός διά νόμου	Μέσος πραγματικός μισθός	Ελάχιστος διά νόμου μισθός	Μέγιστος διά νόμου μισθός	Μέσος πραγματικός μισθός	Ελάχιστος διά νόμου μισθός	Μέγιστος διά νόμου μισθός	Μέσος πραγματικός μισθός
Βέλγιο (γαλλόφωνη κοινότητα)	25 815	44 483	:	25 815	44 483	:	32 120	56 286	:
Βέλγιο (γερμανόφωνη κοινότητα)	23 282	40 009	:	23 282	40 009	:	29 337	51 012	:
Βέλγιο (ολλανδόφωνη κοινότητα)	26 262	45 507	37 805	26 262	45 507	37 457	32 812	57 625	49 229
Βουλγαρία	6 010	a.a.	10 405	6 010	a.a.	10 405	6 010	a.a.	10 405
Τσεχική Δημοκρατία	13 412	16 201	16 820	13 412	16 201	16 853	13 412	16 201	17 958
Δανία	29 640	35 741	46 152	29 640	35 741	46 152	30 307	39 114	56 336
Γερμανία	38 395	51 168	:	42 873	56 864	:	46 374	63 944	:
Εσθονία	10 308	15 066	13 446	10 308	15 066	13 446	10 308	15 066	13 446
Ιρλανδία	25 430	54 272	:	25 430	54 272	:	25 430	54 272	:
Ελλάδα	15 327	27 990	22 213	15 327	27 990	22 213	15 327	27 990	22 213
Ισπανία	30 061	42 625	:	33 662	47 190	:	33 662	47 190	:
Γαλλία	20 649	39 385	25 227	23 029	41 898	25 227	23 219	42 107	25 227
Ιταλία	22 394	32 924	26 359	24 141	36 157	28 257	24 141	37 799	29 568
Κύπρος	29 614	64 839	:	29 614	64 839	:	29 614	64 839	:
Λετονία	6 257	6 512	12 948	6 257	6 512	12 948	6 257	6 512	14 608
Λιθουανία	6 155	11 341	:	6 155	11 341	14 711	6 155	11 341	14 711
Λουξεμβούργο	54 600	96 343	75 471	63 358	110 132	86 745	63 358	110 132	86 745
Ουγγαρία	8 598	14 722	14 419	9 126	18 485	14 419	9 126	18 485	16 581
Μάλτα	23 326	30 904	:	23 326	30 904	:	23 326	30 904	:
Κάτω Χώρες	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Αυστρία (AHS)	26 426	50 738	:	29 074	61 181	52 308	29 074	61 181	52 308
Πολωνία	9 021	14 992	22 170	10 159	17 092	22 506	11 484	19 562	21 998
Πορτογαλία	25 758	52 441	34 727	25 758	52 441	36 386	25 758	52 441	36 386
Ρουμανία	5 024	14 205	9 614	5 345	14 205	9 775	5 345	14 205	9 775
Σλοβενία	22 094	34 241	:	22 094	34 241	:	22 094	34 241	:
Σλοβακία	8 860	11 996	13 968	8 860	11 996	13 968	8 860	11 996	13 925
Φινλανδία	25 617	33 317	34 553	27 666	35 983	38 333	29 338	38 843	42 524
Σουηδία	22 439	31 188	26 762	22 439	31 188	26 762	24 394	33 452	28 923
Ηνωμένο Βασίλειο (Αγγλία, Ουαλία)	24 430	41 594	41 304	24 430	41 594	44 134	24 430	41 594	44 134

Διάγραμμα 3: Τάσεις του ελάχιστου νόμιμου βασικού μισθού σε ακαθάριστη ετήσια βάση εκφραζόμενου σε ΜΑΔ σε ευρώ (σε τιμές του 2000) των εκπαιδευτικών στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση και τον ανώτερο κύκλο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ISCED 1 και ISCED 3) για τα έτη 2000-2012

● Πρωτοβάθμια ○ Ανώτερος κύκλος της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης

Σημείωση: Άξονας Χ = Έτη αναφοράς: 2000 έως 2012

Άξονας Υ = Σχετική ποσοστιαία αύξηση, Έτος 2000=100

Πηγή: Ευρυδική.

Επεξηγηματικές και ειδικές ανά χώρα σημειώσεις

Βλ. την πλήρη έκθεση.